

[Kogentní normy v mezinárodním právu soukromém]

Abstrakt

V dnešní době pronikají do právních vztahů často mezinárodní prvky, které mohou zasahovat do základních hodnot jednotlivých států. Kogentní normy mezinárodního práva soukromého nabízí ochranu před těmito nechtěnými zásahy. Tyto normy reprezentují sociální, politické a ekonomické uspořádání státu a budou použity vždy neohledně na rozhodné právo daného právního poměru. Ačkoliv je účel kogentních norem zjevný, vyvstává mnoho otázek ohledně jejich použití v praxi. Tato diplomová práce nabízí přehled možných odpovědí týkajících se definice, pojmenování tohoto typu norem nebo určování jejich kogentního charakteru. Dále rozlišuje normy dle funkce a původu a vysvětluje rozdíl mezi kogentními normami v kontextu mezinárodního práva soukromého a těmi národními. V práci je popsána problematika mezinárodně kogentního charakteru norem, které chrání slabší strany závazkových poměrů. Protichůdné názorové proudy jsou prezentovány na základě judikatury Soudního dvora Evropské unie ve věcech Ingmar a Unamar, která uznává mezinárodně kogentní charakter těchto norem, a německé doktríny a judikatury, která tyto normy považuje za kogentní pouze na národní úrovni. Velká část diplomové práce je věnována kogentním normám třetího státu, který není ani právem rozhodným ani se v něm nekoná proces ohledně sporu. Podrobně jsou popsány podmínky nutné pro jejich použití a rozdíly mezi různými právními předpisy nebo teorie, proč by tyto normy měly být používány. Důraz je kladen na evoluci evropského přístupu k těmto normám a omezení podmínek pro jejich použití z Římské úmluvy o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy k Nařízení Evropské unie Řím I. Použití kogentních norem třetích států v praxi je ilustrováno na základě rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie ve věci Nikiforidis. Závěrečná část diplomové práce se zabývá evropským konceptem kogentních norem. Jedná se o kogentní charakter některých ustanovení evropských směrnic, které jsou implementovány na úrovni členských států. I přes uvedení konceptu rozhodnutím centrální soudní instance Evropské unie – Soudního dvora ve věci Ingmar, došlo mezi členskými státy k rozdílnému chápání rozsahu kogentního charakteru těchto ustanovení a ke štěpení národních judikatur do dvou proudů. Na základě německé a rakouské judikatury jsou tyto dva rozdílné proudy prezentovány.

Klíčová slova: [Nutně použitelná ustanovení, zahraniční kogentní normy, národní – evropský – mezinárodní kogentní charakter]